

Wymagania edukacyjne z geografii dla klas 5 – 8
w Szkole Podstawowej nr 118 im. Przyjaciół Mazowsza w Warszawie

---

Edukacyjne cele nauczania geografii

---

1. Opanowanie podstawowego słownictwa geograficznego w celu opisywania oraz wyjaśniania występujących w środowisku geograficznym zjawisk i zachodzących w nim procesów.
  2. Poznanie wybranych krajobrazów Polski i świata, ich głównych cech i składników.
  3. Poznawanie głównych cech środowiska geograficznego Polski, własnego regionu oraz najbliższego otoczenia – „małej ojczyzny”, a także wybranych krajów i regionów Europy oraz świata.
  4. Poznanie zróżnicowanych form działalności człowieka w środowisku, ich uwarunkowań i konsekwencji oraz dostrzeganie potrzeby racjonalnego gospodarowania zasobami przyrody.
  5. Rozumienie zróżnicowania przyrodniczego, społeczno-gospodarczego i kulturowego świata.
  6. Identyfikowanie współzależności między elementami środowiska przyrodniczego i społeczno-gospodarczego oraz związków i zależności w środowisku geograficznym w skali lokalnej, regionalnej i globalnej.
  7. Określanie prawidłowości w zakresie przestrzennego zróżnicowania warunków środowiska przyrodniczego oraz życia i różnych form działalności człowieka.
  8. Integrowanie wiedzy przyrodniczej z wiedzą społeczno-ekonomiczną i humanistyczną.
-

Ocenie podlega

---

1. Znajomość i rozumienie treści programowych.
  2. Opisywanie zjawisk, procesów i zależności zachodzących w środowisku geograficznym z użyciem terminologii stosowanej w naukach geograficznych.
  3. Umiejętność czytania i interpretacji map występujących w różnych pomocach naukowych /atlasach, podręcznikach, czasopismach itp./.
  4. Celowe wykorzystywanie roczników statystycznych, zestawień tabelarycznych i graficznych, rysunków, przekrojów, fotografii, które mają posłużyć do prawidłowego oceniania, wnioskowania i prognozowania zmian zachodzących w środowisku.
  5. Umiejętność dokonywania obserwacji, pomiarów i obliczeń /środowisko, mapa, rocznik statystyczny/.
  6. Celowe korzystanie z różnych nowych źródeł wiedzy.
-

Cele oceniania

---

1. Dostarczenie nauczycielowi informacji o poziomie osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.
2. Dostarczenie rodzicom i uczniom informacji o poziomie osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie oraz indywidualnych potrzebach.
3. Wdrażanie do systematycznej pracy i samooceny.
4. Motywowanie uczniów do dalszej pracy.
5. Ustalenie oceny śródrocznej i końcoworocznej.

Umiejętności i stosowanie wiedzy w praktyce

---

1. Prowadzenie obserwacji i pomiarów w terenie, analizowanie pozyskanych danych i formułowanie wniosków na ich podstawie.
2. Korzystanie z planów, map, fotografii, rysunków, wykresów, diagramów, danych statystycznych, tekstów źródłowych oraz technologii informacyjno-komunikacyjnych w celu zdobywania, przetwarzania i prezentowania informacji geograficznych.
3. Interpretowanie map różnej treści.
4. Określanie związków i zależności między poszczególnymi elementami środowiska przyrodniczego, społeczno-gospodarczego i kulturowego, formułowanie twierdzenia o prawidłowościach, dokonywanie uogólnień.
5. Ocenianie zjawisk i procesów społeczno-kulturowych oraz gospodarczych zachodzących w Polsce i w różnych regionach świata.
6. Stawianie pytań, formułowanie hipotez oraz proponowanie rozwiązań problemów dotyczących środowiska geograficznego.
7. Podejmowanie nowych wyzwań oraz racjonalnych działań prośrodowiskowych i społecznych.
8. Rozwijanie umiejętności percepcji przestrzeni i wyobraźni przestrzennej.
9. Podejmowanie konstruktywnej współpracy i rozwijanie umiejętności komunikowania się z innymi.
10. Wykorzystywanie zdobytej wiedzy i umiejętności geograficznych w życiu codziennym.

Kryteria i wymagania na poszczególne stopnie

Ocena celująca:

- uczeń spełnia wszystkie kryteria ujęte w wymaganiach na ocenę bardzo dobrą,
- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania, a ich efekty potrafi zaprezentować innym w konkretnej formie.
- uczestniczy w konkursach przedmiotowych.

Ocena bardzo dobra

- uczeń w stopniu wyczerpującym opanował materiał przewidziany w podstawie programowej dla danej klasy oraz praktycznie stosuje umiejętności z zakresu kluczowych kompetencji w edukacji geograficznej.
- przygotowanie ucznia do lekcji jest pełne i systematyczne,
- sprawnie posługuje się wiadomościami i zdobytymi umiejętnościami,
- podczas wypowiedzi ustnej samodzielnie potrafi interpretować omawiane zagadnienie,
- jego wypowiedź jest ładna, ciekawa i poprawna pod względem merytorycznym, samodzielnie dokonuje interpretacji treści mapy i innych materiałów źródłowych, obok prawidłowego wnioskowania przeprowadza proste analizy zjawisk,
- potrafi zastosować wiedzę w praktycznym działaniu,
- chętnie wykonuje zadania i prace dodatkowe,
- wykorzystuje różne źródła informacji do pogłębiania swojej wiedzy,
- bierze aktywny udział w przedsięwzięciach o charakterze środowiskowym,
- bierze aktywny udział w konkursach o treściach geograficznych.

Ocena dobra

- uczeń opanował wiadomości i umiejętności w stopniu dobrym, uwzględniającym wymagania rozszerzające.
- pracuje systematycznie, a jego przygotowanie, choć pełne jest różne jakościowo,
- posiada dobrą orientację na mapie świata,
- czyta ze zrozumieniem mapy tematyczne,
- dokonuje poprawnych interpretacji różnorodnych tekstów źródłowych,
- zasadniczo samodzielnie odpowiada, choć uwidaczniają się niewielkie braki w wiedzy lub wypowiedź nie wyczerpuje omawianego zagadnienia,
- wiadomości i umiejętności podstawowe są dla niego zrozumiałe,
- potrafi samodzielnie rozwiązywać zadania o pewnym stopniu trudności,
- wykonuje wszystkie obliczenia stosowane w geografii,
- dostrzega zależności przyczynowo-skutkowe,
- łączy zagadnienia w logiczne ciągi,
- opanował umiejętność dokonywania interpretacji prostych zjawisk przedstawianych graficznie,
- potrafi wartościować działalność człowieka środowisku,
- aktywnie i efektywnie pracuje i współpracuje w zespołach grupowych, chętnie wykonuje dodatkowe zadania.

Ocena dostateczna:

- uczeń opanował podstawowe wiadomości i wybrane umiejętności określone podstawą programową.
- posiada podstawową orientację na mapie i w przestrzeni geograficznej,
- poprawnie wyraża swoje myśli w prostych i typowych przykładach,
- odpowiedź ustna odbywa się przy pomocy nauczyciela zadającego kolejne pytania,
- rozwiązuje samodzielnie i w grupie poprawnie nieskomplikowane polecenia,
- potrafi naśladować podobne rozwiązania w analogicznych sytuacjach,
- wartościuje elementy działalności człowieka środowisku,
- poprawnie odczytuje dane z tekstu, rysunków, diagramów, tabel, przetwarza proste dane na wykresy,
- wykonuje wybrane, proste obliczenia stosowane w geografii,
- z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania sytuacji problemowych.

Ocena dopuszczająca:

- uczeń ma braki w wymaganiach koniecznych z zakresu wiadomości i umiejętności.
- opanował w stopniu elementarnym umiejętność czytania map, posiada elementarną orientację na mapie świata, Europy i Polski,
- posługuje się w stopniu elementarnym słownictwem i terminologią geograficzną,
- samodzielnie rozwiązuje i wykonuje zadania o niewielkim stopniu trudności,
- przejawia chęć i gotowość pracy i współpracy,
- umie wykorzystać różne źródła informacji, przy czym objawia się to jako praca odtwórcza, wskazująca na słabe zrozumienie polecenia, nadrabia zaległości, przy pomocy nauczyciela udziela odpowiedzi na proste pytania.

Ocena niedostateczna:

- uczeń nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności zawartych w wymaganiach podstawy programowej dla szkoły podstawowej – potrzebnych do kontynuowania nauki,
- wykazuje brak systematyczności i chęci do nauki,
- nie posiada podstawowej orientacji na mapie,
- nie wykonuje zadań domowych,
- nie potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł, w tym treści podręcznika,
- nie pracuje na lekcji,
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych i praktycznych o elementarnym stopniu trudności samodzielnie, w grupie lub nawet przy pomocy nauczyciela,
- nie udziela prawidłowych odpowiedzi na większość zadanych mu pytań.